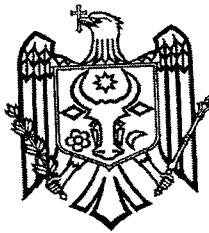

CURTEA
DE APEL CHIȘINĂU

2043, mun. Chișinău, str. Teilor 4
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

CHISINAU
COURT OF APPEAL

4 Teilor str., Chișinău 2043
www.instante.justice.md; e-mail: cac@justice.md
Tel. (022) 409-209; Fax: (022) 635-355

№

La №

din

Dosarul Nr. 1r-202/19
19.02.2020

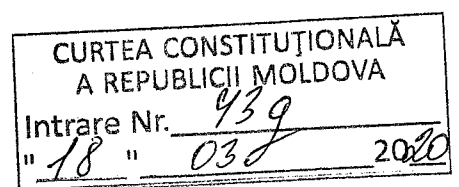
Curtea Constituțională a
Republicii Moldova
str. Al. Lăpușeanu, nr. 28,
Chișinău,

Curtea de Apel Chișinău, Vă expediază copia încheierii din
18.02.2020.

Anexă: Copia încheierii sus- menționate.

Grefier:

Elisei Dobînda

Curtea Constituțională a Republicii Moldova

str. Alexandru Lăpușeanu, nr. 28, mun. Chișinău
MD – 2004, Republica Moldova

S E S I Z A R E

privind excepția de neconstituționalitate

(prezentată în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. g) din Constituție)

I – Autorul sesizării

Vadim Ciobanu, avocat BAA „Eurolex”, sediul în municipiul Chișinău, strada București 60

II – Obiectul sesizării

Prezenta sesizare are ca obiect de examinare – solicitarea de verificare a corespunderii constituționalității art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală, în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a **temeiurilor de fapt**, pentru care este contestată hotărîrea judecătorească.

Considerăm că imposibilitatea invocării în recursul împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a **temeiurilor de fapt**, pentru care este contestată hotărîrea judecătorească, contravine prevederilor articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 Constituția Republicii Moldova.

III – Circumstanțele cauzei examinate de către instanța de judecată

Curtea de Apel Chișinău, Colegiul penal, examinează recursul apărării în cauza penală de învinuirea lui Țulea Victor în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal.

În recursul înaintat apărarea a indicat atât temeuri **de fapt** cât și **de drept**, pentru care este contestată hotărîrea instanței de fond.

Însă, art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărîrile judecătorești pot fi supuse recursului doar pentru a repara **erorile de drept** comise de instanțele de fond, însă în pct. 63 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 10 din 12.05.2015, Curtea Constituțională a reținut că, „... *din analiza procedurii recursului contravențional, Curtea atestă că acesta, potrivit procedurii de examinare, concurează cu calea de atac - apelul din procedura penală. Astfel, la examinarea recursului, pot fi invocate temeuri atât de drept, cât și de fapt, care determină administrarea de noi probe de către prima instanță*”.

Respectiv, se constată că în procedura recursului contravențional, pot fi invocate temeuri atât de drept, cât și de fapt, însă în procedura recursului penal împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, nu pot fi invocate temeuri de fapt, respectiv considerăm că art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală contravine prevederilor articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 Constituția Republicii Moldova.

Considerăm că posibilitatea de a invoca temeuri atât de drept, cât și de fapt în procedura recursului contravențional, și imposibilitatea de a invoca temeuri de fapt în procedura recursului penal împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul **instituie un tratament diferențiat nejustificat** între persoana de acuzată în comiterea unei infracțiuni și cea acuzată în comiterea unei contravenții.

IV – Expunerea pretensei sau a pretenzelor încălcări ale Constituției, precum și a argumentelor în sprijinul acestor afirmații

A. Legislația națională

Prevederile relevante ale Constituției (republicată în M.O., 2016, nr.78, art. 140) sunt următoarele:

Articolul 16

Egalitatea

- „(1) Respectarea și ocrotirea persoanei constituie o îndatorire primordială a statului.
(2) Toți cetățenii Republicii Moldova sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără deosebire de rasă, naționalitate, origine etnică, limbă, religie, sex, opinie, apartenență politică, avere sau de origine socială.”

Articolul 20

Accesul liber la justiție

- „(1) Orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.
(2) Nici o lege nu poate îngreuna accesul la justiție.”

Articolul 54

Restrângerea exercițiului unor drepturi sau al unor libertăți

- „(1) În Republica Moldova nu pot fi adoptate legi care ar suprima sau ar diminua drepturile și libertățile fundamentale ale omului și cetățeanului.
(2) Exercițiul drepturilor și libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional și sînt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă și infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților și demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității și imparțialității justiției.
(3) Prevederile alineatului (2) nu admit restrângerea drepturilor proclamate în articolele 20-24.
(4) Restrângerea trebuie să fie proporțională cu situația care a determinat-o și nu poate atinge existența dreptului sau a libertății.”

Articolul 119

Folosirea căilor de atac

„Împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.”

Prevederile relevante ale Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122-XV din 14 martie 2003 (republicat în M.O., 2009, nr. 248-251/699 din 05.11.2013) sunt următoarele:

Articolul 444

Temeiurile pentru recurs

„(1) Hotărârile judecătorești pot fi supuse recursului pentru a repara **erorile de drept** comise de instanțele de fond în cazurile în care:

1) nu au fost respectate dispozițiile privind competența după materie sau după calitatea persoanei;

2) instanța nu a fost compusă potrivit legii ori au fost încălcate prevederile art.30, 31 și 33;

3) ședința de judecată nu a fost publică, în afară de cazurile când legea prevede altfel;

4) judecata a avut loc fără participarea procurorului, inculpatului, precum și apărătorului, interpretului și traducătorului, când participarea lor era obligatorie potrivit legii;

5) cauza a fost judecată în primă instanță fără citarea legală a unei părți sau care, legal citată, a fost în imposibilitate de a se prezenta și de a înștiința instanța despre această imposibilitate;

6) hotărîrea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărîrii sau acesta este expus neclar, sau dispozitivul hotărîrii redactate nu corespunde cu dispozitivul pronunțat după deliberare;

7) nu au fost întrunite elementele infracțiunii sau instanța a pronunțat o hotărîre de condamnare pentru o altă faptă decît cea pentru care condamnatul a fost pus sub învinuire, cu excepția cazurilor reîncadrării juridice a acțiunilor lui în baza unei legi mai blînde;

8) inculpatul a fost condamnat pentru o faptă care nu este prevăzută de legea penală;

9) s-au aplicat pedepse în alte limite decît cele prevăzute de lege sau greșit individualizate în raport cu prevederile capitolului VII din Partea generală a Codului penal;

10) persoana condamnată a fost judecată anterior în mod definitiv pentru aceeași faptă sau există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o nouă lege sau anulată de un act de amnistie, a intervenit decesul inculpatului ori a intervenit împăcarea părților în cazul prevăzut de lege;

11) inculpatul a fost achitat greșit pentru motivul că fapta săvîrșită de el nu este prevăzută de legea penală sau cînd procesul penal a fost încetat greșit din motivul că exista o hotărîre judecătorească definitivă în privința aceleiași fapte sau că există o cauză de înlăturare a răspunderii penale, sau aplicarea pedepsei a fost înlăturată de o lege nouă sau anulată de un act de amnistie ori că a intervenit decesul inculpatului;

12) faptei săvîrșite i s-a dat o încadrare juridică greșită;

13) a intervenit o lege penală mai favorabilă condamnatului;

14) Curtea Constituțională a recunoscut neconstituțională prevederea legii aplicate în cauza respectivă;

15) instanța de judecată internațională, prin hotărîre pe un alt caz, a constatat o încălcare la nivel național a drepturilor și libertăților omului, care poate fi reparată și în această cauză.

(2) Cazurile prevăzute la pct.1)-4), 8), 9), 13)-15) se iau în considerare întotdeauna și din oficiu, iar cazurile prevăzute la pct.5)-7), 10), 12) se iau în considerare din oficiu numai cînd au influențat asupra hotărîrii în defavoarea inculpatului.

(3) În cazul în care instanța ia în considerare temeiurile de casare din oficiu, aceasta este obligată să le pună în discuția părților.”

B. Legislația internațională

Prevederile relevante ale Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale (încheiată la Roma la 4 noiembrie 1950 și ratificată de Republica Moldova prin Hotărîrea Parlamentului nr. 1298-XIII din 24 iulie 1997) sunt următoarele:

Articolul 6

Dreptul la un proces echitabil

„1. Orice persoană are dreptul la judecarea în mod echitabil, în mod public și într-un termen rezonabil a cauzei sale, de către o instanță independentă și imparțială, instituită de lege, care va hotărî fie asupra încălcării drepturilor și obligațiilor sale cu caracter civil, fie asupra temeiniciei oricărei acuzații în materie penală îndreptate împotriva sa. Hotărârea trebuie să fie pronunțată în mod public, dar accesul în sala de ședință poate fi interzis presei și publicului pe întreaga durată a procesului sau a unei părți a acestuia în interesul moralității, al ordinii publice ori al securității naționale într-o societate democratică, atunci când interesele minorilor sau protecția vieții private a părților la proces o impun, sau în măsura considerată absolut necesară de către instanță atunci când, în împrejurări speciale, publicitatea ar fi de natură să aducă atingere intereselor justiției.

2. Orice persoană acuzată de o infracțiune este prezumată nevinovată până ce vinovăția sa va fi legal stabilită.

[...]”

Articolul 7

Nici o pedeapsă fără lege

„1. Nimeni nu poate fi condamnat pentru o acțiune sau o omisiune care, în momentul în care a fost săvârșită, nu constituia o infracțiune, potrivit dreptului național sau internațional. De asemenea, nu se poate aplica o pedeapsă mai severă decât aceea care era aplicabilă în momentul săvârșirii infracțiunii.”

Articolul 13

Dreptul la un recurs efectiv

„Orice persoană, ale cărei drepturi și libertăți recunoscute de prezenta convenție au fost încălcate, are dreptul să se adreseze efectiv unei instanțe naționale, chiar și atunci când încălcarea s-ar datora unor persoane care au acționat în exercitarea atribuțiilor lor oficiale.”

Articolul 14

Interzicerea discriminării

„Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta convenție trebuie să fie asigurată fără nici o deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Articolul 2 din Protocolul nr. 7

Dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală

„1. Orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege.

2. Acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, așa cum acestea sunt definite de lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.”

În general, prezenta sesizare se referă la un ansamblu de elemente și principii cu valoare constituțională interconexe, precum dreptul la un proces echitabil, cu particularitățile sale, și anume dreptul la un recurs efectiv și dreptul la două grade de jurisdicție în materie penală.

Articolul 20 din Constituție garantează oricărei persoane dreptul la satisfacție efectivă din partea instanțelor judecătorești competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime.

În Hotărârea nr. 2 din 19 februarie 2004, Curtea Constituțională a menționat că „accesul liber la justiție este un principiu complex, cuprinzând mai multe relații și drepturi fundamentale, prin care se poate garanta exercitarea lui deplină”.

Potrivit Curții Europene, dreptul de acces la o instanță acoperă și dreptul de a introduce apel sau recurs, în măsura în care astfel de căi de atac sunt reglementate de legislația națională (*Delcourt vs. Belgia, hotărâre din 17 ianuarie 1970, § 25*).

Conform articolului 119 din Constituție, împotriva hotărârilor judecătorești, părțile interesate și organele de stat competente pot exercita căile de atac, în condițiile legii.

În acest sens, prin Hotărârea nr 16 din 25 iunie 2013, Curtea Constituțională în a relevat:

„47. Căile de atac reprezintă mijloace procedurale, prin intermediul cărora părțile interesate au posibilitatea de a solicita și obține casarea hotărârilor judecătorești neîntemeiate sau ilegale.

48. Astfel, modul în care este reglementat controlul judiciar efectuat de către instanțele de apel și de recurs creează condiții pentru repararea greșelilor comise de prima instanță, rămânând în autoritatea lucrului judecat doar hotărârile legale și întemeiate.”

Articolul 2 din Protocolul nr. 7 la Convenția Europeană obligă statele contractante la instituirea dublului grad de jurisdicție în materie penală.

Potrivit paragrafului 1 al normei respective: „orice persoană declarată vinovată de o infracțiune de către un tribunal are dreptul să ceară examinarea declarației de vinovăție sau a condamnării de către o jurisdicție superioară. Exercitarea acestui drept, inclusiv motivele pentru care acesta poate fi exercitat, sunt reglementate de lege.”

Paragraful 2 al aceluiași articol instituie excepția de la norma generală, și anume „acest drept poate face obiectul unor excepții în cazul infracțiunilor minore, definite prin lege, sau când cel interesat a fost judecat în primă instanță de către cea mai înaltă jurisdicție ori a fost declarat vinovat și condamnat ca urmare a unui recurs împotriva achitării sale.”

În cauza *Krombach vs. Franța* din 13 mai 1991, Curtea Europeană a menționat:

„Statele Contractante dispun în principiu de o marjă largă de apreciere în determinarea exercitării dreptului stabilit de articolul 2 al Protocolului 7 la Convenție. Astfel, rejudecarea de către o instanță superioară a condamnării ori a pedepsei aplicate poate implica ambele aspecte, atât fondul cauzei, cât și chestiunile de drept, ori limitată numai la examinarea dreptului. În plus, în diferite țări, inculpatul, dorind să depună apel, poate fi obligat, în unele situații, să ceară permisiunea în acest sens. Totuși, orice restricție conținută în legislația națională ce ține de dreptul la rejudecarea cauzei menționată în acest articol trebuie, prin analogie cu dreptul de acces la un tribunal conținut în articolul 6 § 1 din Convenție, să urmărească un scop legitim și să nu pună în discuție însăși esența acestui drept (a se vedea *Haser vs. Elveția* (dec), 27 aprilie 2000).”

În pct. 63 din Hotărîrea Curții Constituționale nr. 10 din 12.05.2015, Curtea Constituțională a reținut că, „... *din analiza procedurii recursului contravențional, Curtea atestă că acesta, potrivit procedurii de examinare, concurează cu calea de atac - apelul din procedura penală. Astfel, la examinarea recursului, pot fi invocate temeiuri atât de drept, cât și de fapt, care determină administrarea de noi probe de către prima instanță”.*

Natura juridică a contravențiilor a fost analizată de Curtea Europeană și în cauza *Ziliberberg vs. Republica Moldova*, în care s-a reținut că învinuirea în comiterea unei contravenții constituie o acuzație în materie penală.

Astfel, se constată că în procedura recursului contravențional, pot fi invocate temeiuri atât de drept, cât și de fapt, însă în procedura recursului penal împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, nu pot fi invocate temeiuri de fapt, respectiv considerăm că art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală contravine prevederilor articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 Constituția Republicii Moldova.

Considerăm că posibilitatea de a invoca temeiuri atât de drept, cât și de fapt în procedura recursului contravențional, și imposibilitatea de a invoca temeiuri de fapt în procedura recursului penal împotriva hotărîrilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul **instituie un tratament diferențiat nejustificat** între persoana de acuzată în comiterea unei infracțiuni și cea acuzată în comiterea unei contravenții.

Curtea Constituțională a notat în jurisprudența sa că articolul 16 din Constituție devine incident atunci când situația la care se referă dezavantajul implică una din condițiile de exercitare a unui drept garantat de Constituție. Pentru a fi incident articolul 16, este suficient ca situația reglementată de normele contestate să intre în câmpul de aplicare al uneia sau mai multor dispoziții ale Constituției (HCC nr. 12 din 1 noiembrie 2012, § 64).

Totodată, Curtea a menționat că tratamentul diferențiat trebuie să se încadreze în limitele articolului 54 din Constituție (HCC nr. 12 din 1 noiembrie 2012, § 53).

Astfel, Curtea a subliniat că diferențierile sunt discriminatorii dacă nu se bazează pe o justificare obiectivă și rezonabilă, adică dacă nu urmăresc un scop legitim sau dacă nu există un raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și scopul urmărit (HCC nr. 12 din 1 noiembrie 2012, § 54).

În acest context, și Curtea Europeană reiterează în jurisprudența sa constantă că articolul 14 din Convenție, referitor la interzicerea discriminării, nu are o existență de sine stătătoare, pentru că produce efecte doar în legătură cu drepturile și libertățile garantate de celelalte dispoziții substanțiale ale Convenției și ale protocoalelor sale. Cu toate acestea, aplicabilitatea articolului 14 nu presupune vreo încălcare a uneia sau mai multora dintre aceste dispoziții, manifestând, în acest sens, un caracter autonom. Pentru ca articolul 14 să devină incident, este suficient ca situația de fapt a unei cauze să se încadreze în câmpul de aplicare al unei dispoziții substanțiale din Convenție sau din protocoalele la aceasta (*Eweida și alții v. Regatul Unit*, 15 ianuarie 2013, § 85;

Khamtokhu și Aksenchik v. Rusia, 24 ianuarie 2017, § 53; *Aleksandr Aleksandrov v. Rusia*, 27 martie 2018, § 17).

De asemenea, Curtea Europeană a subliniat în jurisprudența sa că tratamentul diferențiat echivalează cu discriminare, dacă nu are la bază o justificare obiectivă și rezonabilă, a persoanelor în situații similare. **„Lipsa justificării obiective și rezonabile” presupune că diferențierea în cauză nu urmărește un „scop legitim” sau că nu există un „raport rezonabil de proporționalitate între mijloacele folosite și „scopul urmărit”** (*Sejdić și Finci v. Bosnia și Herțegovina*, 22 decembrie 2009, § 42; *Stummer v. Austria*, 7 iulie 2011, § 87; *Khamtokhu și Aksenchik v. Rusia*, 24 ianuarie 2017 § 64).

În asemenea circumstanțe, nu întrevădem vreun argument juridic rațional și rezonabil ca în procedura recursului penal împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, să nu poată fi invocate temeiuri de fapt, odată ce în procedura recursului contravențional, pot fi invocate temeiuri de fapt.

Nimic nu justifică existența unei diferențieri între cele două categorii de acuzați (penal și contravențional) și aplicarea unui tratament discriminatoriu.

Prin urmare, considerăm că există un tratament juridic disproporționat al celor două categorii de subiecți, fapt care contravine articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 din Constituție.

V – Cerințele autorului sesizării

Pentru considerentele expuse, prin prezenta sesizare **se solicită** Curții Constituționale verificarea constituționalității prevederilor art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a **temeiurilor de fapt**, pentru care este contesată hotărârea judecătorească.

VI – Date suplimentare referitoare la obiectul sesizării

Aparent, anterior Curtea Constituțională nu a examinat constituționalitatea articolului 444 aliniatul (1) din Codul de procedură penală.

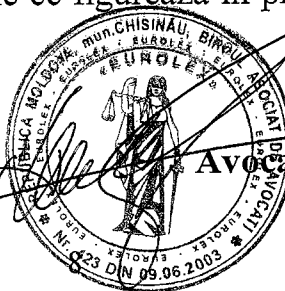
VII – Lista documentelor

Conform practicii existente, la sesizarea privind excepția de neconstituționalitate urmează a fi anexate de către instanța de judecată materialele cauzei și transmise Curții Constituționale.

VIII – Declarația și semnătura

Declar pe onoare că informațiile ce figurează în prezentul formular de sesizare sunt exacte.

17 februarie 2020

Avocat Vadim Ciobanu

ÎNCHEIERE
În numele Legii

18 februarie 2020

mun. Chișinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței de judecată

Judecătorii

Cu participarea:

Procurorului

Avocatului

Stelian Teleucă

Sergiu Furdui și Silvia Gîrbu

Djulieta Devder

Vadim Ciobanu

examinând în ședință de judecată publică, în ordine de recurs, cererea privind ridicarea excepției de neconstituționalitate din conținutul art. 444 alin. (1) CPP RM, pe cauza penală de învinuire a lui Țulea Victor Valeriu în comiterea a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1), Codul penal, a –

C O N S T A T A T :

1. În procedura Curții de Apel Chișinău se află în proces de examinare cauza penală de învinuirea lui Țulea Victor Valeriu în comiterea a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) CP.

2. În ședința instanței de recurs, avocatul Vadim Ciobanu, în interesele inculpatului Țulea Victor a înaintat o cerere prin care a solicitat sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate, pentru exercitarea controlului constituționalității a prevederilor art. 444 alin. (1) Cod de procedură penală în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a *temeiurilor de fapt*, pentru care este contestată hotărârea judecătorească, prin prisma articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 din Constituție.

3. În ședința instanței de recurs, inculpatul Țulea Victor Valeriu și avocatul acestuia, Vadim Ciobanu, au pledat pentru admiterea cererii depuse în acest sens privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 444 alin. (1) CPP RM.

4. Procurorul participant Djulieta Devder, a solicitat respingerea cererii.

5. Audiind participanții la proces, studiind materialele dosarului, Colegiul penal conchide de a admite cererea avocatului Vadim Ciobanu, în interesele inculpatului inculpatul Țulea Victor, privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate pentru a exercita controlul constituționalității dispozițiilor art. 444 alin. (1) CPP RM și anume, în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a *temeiurilor de fapt*, pentru care este contestată hotărârea judecătorească, prin prisma articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 din Constituție.

6. Colegiul penal constată că în cadrul examinării cauzei penale de învinuire a lui Țulea Victor Valeriu în comiterea a infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1), Codul penal, atât inculpatul Țulea Victor, cât și avocatul său Vadim Ciobanu au solicitat sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 444 alin. (1) CPP RM și anume, în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a *temeiurilor de fapt*, pentru care este contestată hotărârea judecătorească, prin prisma articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 din Constituție.

7. În conformitate cu art. 7 alin.(3) Codul de procedură penală, *dacă, în procesul judecării cauzei, instanța constată că norma juridică ce urmează a fi aplicată contravine prevederilor Constituției și este expusă într-un act juridic care poate fi supus controlului constituționalității, judecarea cauzei se suspendă, se informează Curtea Supremă de Justiție care, la rândul său, sesizează Curtea Constituțională.*

8. Conform art. 135 alin. (1) lit. g) din Constituția Republicii Moldova, *Curtea Constituțională rezolvă cazurile excepționale de neconstituționalitate a actelor juridice, sesizate de Curtea Supremă de Justiție.*

9. Prin Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr.2 din 09.02.2016 pentru interpretarea art.135 alin.1 lit.a) și g) din Constituția Republicii Moldova (excepția de neconstituționalitate), s-a examinat sesizarea depusă la Curtea Constituțională la 09.12.2015, în temeiul art.135 alin.1 lit. b) din Constituție, art.25 lit. d) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și art.38 alin.1 lit. d) Codul jurisdicției constituționale, de către Curtea Supremă de Justiție, pentru interpretarea art.135 alin.1 lit.g) din Constituția Republicii Moldova, hotărându-se: *în cazul existenței incertitudinii privind constituționalitatea legilor, hotărârilor Parlamentului, decretelor Președintelui Republicii Moldova, hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze aflate pe rolul său, instanța de judecată este obligată să sesizeze Curtea Constituțională; excepția de neconstituționalitate poate fi ridicată în fața instanței de judecată de către oricare dintre părți sau reprezentantul acesteia, precum și de către instanța de judecată din oficiu; sesizarea privind controlul constituționalității unor norme ce urmează a fi aplicate la soluționarea unei cauze se prezintă direct Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza; judecătorul ordinar nu se pronunță asupra temeiniciei sesizării sau asupra conformității cu Constituția a normelor contestate, limitându-se exclusiv la verificarea întrunirii următoarelor condiții: 1) obiectul excepției intră în categoria actelor cuprinse la art.135 alin.(1) lit.a) din Constituție; 2) excepția este ridicată de către una din părți sau reprezentantul acesteia, sau indică că este ridicată de către instanța de judecată din oficiu; 3) prevederile contestate urmează a fi aplicate la soluționarea cauzei; 4) nu există o hotărâre anterioară a Curții având ca obiect prevederile contestate. Până la adoptarea de către Parlament a reglementărilor în executarea prezentei hotărâri, sesizarea privind excepția de neconstituționalitate se prezintă Curții Constituționale de către judecătorii/completele de judecată din cadrul Curții Supreme de Justiție, curților de apel și judecătoriilor, pe rolul cărora se află cauza, în temeiul aplicării directe a articolului 135 alineatul 1 lit. a) și g) din Constituție și astfel cum au fost explicate în prezenta hotărâre, în conformitate cu considerentele menționate în cuprinsul acesteia și al Regulamentului privind procedura de examinare a sesizărilor depuse la Curtea Constituțională.*

10. Conform art.135 alin. (1) lit. a) Constituția Republicii Moldova, *Curtea Constituțională exercită, la sesizare, controlul constituționalității legilor și hotărârilor Parlamentului, a decretelor Președintelui Republicii Moldova, a hotărârilor și ordonanțelor Guvernului, precum și a tratatelor internaționale la care Republica Moldova este parte.*

11. Astfel, verificând întrunirea în cererea înaintată de către partea apărării în cadrul ședinței de judecată, a condițiilor invocate în Hotărârea Curții Constituționale a Republicii Moldova nr. 2 din 09.02.2016 și stabilind întrunirea condițiilor menționate, Colegiul penal a ajuns la concluzia de a admite cererea avocatului Vadim Ciobanu, în interesele inculpatului Țulea Victor, privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 444 alin. (1) CPP RM și anume, în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a **temeiurilor de fapt**, pentru care este contestată hotărârea judecătorească, prin prisma articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 din Constituție.

12. În conformitate cu prevederile art. 7, 342 Cod de procedură penală, art.135 alin. (1) lit. a) și g) din Constituția Republicii Moldova, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,

DISPUNE:

Se admite cererea avocatului Vadim Ciobanu, în interesele inculpatului Țulea Victor, privind sesizarea Curții Constituționale cu privire la ridicarea excepției de neconstituționalitate a prevederilor art. 444 alin. (1) CPP RM și anume, în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a **temeiurilor de fapt**, pentru care este contestată hotărârea judecătorească, prin prisma articolului 16 coroborat cu articolele 20, 54 și 119 din Constituție.

Se sesizează Curtea Constituțională cu privire la realizarea controlului constituționalității în partea imposibilității invocării în recursul împotriva hotărârilor judecătorești pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul, a **temeiurilor de fapt**, pentru care este contestată hotărârea judecătorească, din dispoziția art. 444 alin. (1) CPP RM.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele ședinței,
Judecător:

Stelian Teleucă

Judecătorii:

Sergiu Furdui

Silvia Gîrbu

Copia corespunde originalului
Judec. Teleucă Silvia

